

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Vážení kolegové ve školách, neziskových organizacích, úřadech, firmách a dalších institucích, milí příznivci ekologické výchovy, zde je Váš májový balíček informací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty s číslem 9/2014.

Balíček obsahuje pozvánky na akce, termíny a propozice vyhlášených soutěží, zajímavé články i příklady dobré praxe. Ve druhé polovině května vyhodnotíme soutěže na téma ptáci a férový obchod. Můžete se těšit na zajímavé dárky. Nezapomeňte se přihlásit na **XI. Krajský veletrh v ZOO Zlín, Lešná – Den pro přírodu** (pozdávka v příloze nebo na <http://www.liska-evvo.cz/doc/zveme-vas-na-den-pro-prirodu-xi-krajsky-veletrh-evvo-v-zoo-zlin-lesna-1>).

Fotografie z Férové snídaně ve Vsetíně najdete na <http://www.regionalnitatevize.cz/cz/2-region/13-zlinsky-kraj/2-valassko.html?id=26458>

V těchto dnech probíhají 3 **osvětové kampaně**:

- **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**, 1.5.- 30.6.2014,
  - garant: Centrum Veronica Hostětín
- **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené**, 10.- 25.5.2014,
  - garant: Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště
- **Skutečně zdravá škola**, celoročně

Občanská iniciativa Skutečně zdravá škola, <http://www.skuteczdravaskola.cz/>

Aktuální zprávy, náměty a příklady dobré praxe najdete na

<https://www.facebook.com/skuteczdravaskola?fref=ts>

Kontakt: Bohuslav Sedláček, Tomáš Hlinský, skuteczdravaskola@email.cz

Na podzim připravujeme osvětovou kampaň: **STROMY a my**, 28.9.- 26.10.2014,

- garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště

Aktuální přehled akcí v regionu najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz My Vám za ně děkujeme a aktuálně je zařazujeme na web i do rozesílky.

Klub Lísky

Líbí se Vám programy a činnosti Lísky? Máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje?

Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#).

[Přečtěte si](#), jak Klub Lísky funguje a co nabízí.

[Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

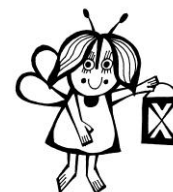
Zlínský kraj

Kde Líska pomáhá

➤ Sbirka Světluška: Komu svítí Světluška

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti. Přispívá na speciální pomůcky, jako jsou mluvící počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

➤ Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly.

Aktuality, které stojí za to číst

❖ Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Od prvního května až do konce června probíhá v našem regionu druhý ročník osvětové kampaně **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**, kterou zaštiťuje sdružení Líska. Během dvou měsíců se uskuteční řada zajímavých akcí, které mají podpořit budování přírodních zahrad a hospodaření v souladu s přírodou.

Přidejte se k nám a navštivte některý ze seminářů, besed, výukových a zážitkových programů.

Líska vyhlašuje **soutěžní přehlídku fotografií nazvanou Živá zahrada**. Do soutěže můžete zasílat nejrůznější fotografie dokládající oživení zahrady – krmítka, budky, pítka, hmyzí domečky, úkryty apod. Vyrobené a umístěné objekty vyfotografujte přímo v zahradě a poté pošlete nejpozději do 17. června 2014 na infoevvo@seznam.cz Těšíme se na Vaše příspěvky.

❖ Novinky z Ekumenické akademie

Pro podporovatele fair trade z Valašska je určitě zajímavé, že **ZŠ Pod Skalkou v Rožnově p. R. se stala absolutním vítězem soutěže Férová čokoláda.**

Píše se o tom i v Novinkách na: <http://us4.campaign-archive1.com/?u=6451ad45bf1cc8356a296360e&id=143cf59db9&e=b98ada2cab>
(náhled prvního vydání Novinek: <http://us4.campaign-archive2.com/?u=6451ad45bf1cc8356a296360e&id=28435357b0&e=>)

Přihlásit k odběru je možné zde: <http://eepurl.com/SCQBT>

❖ Projekt Skutečně zdravá škola

Dne 12. května proběhlo jednání mezi Margit Slimákovou, odbornou garantkou občanské iniciativy Skutečně zdravá škola a náměstkem ministra školství, panem Jindřichem Fryčem. Přítomni byly ještě další čtyři pracovníci MŠMT. Výstupem jednání byl návrh náměstka Fryče, aby se občanská iniciativa SZŠ stala součástí odborné platformy, která byla nedávno ustanovena a má se zabývat zdravým životním stylem dětí a mládeže. O dalším vývoji Vás budeme informovat.

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/chladek-msmt-bude-z-prostredku-eu-podporovat-zdravy-zivotni>

Chcete přispět k pozitivní proměně školního stravování? Máte příležitost! **Do konce května ještě stále přijímáme vyzkoušené recepty pro školní stravování!** Další informace najdete zde:

<http://www.skutecnezdravaskola.cz/news/hledame-zdrave-recepty-pro-skolni-jidelny/>

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku.

Občanská iniciativa Skutečně zdravá škola

<https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>

<http://www.skutecnezdravaskola.cz/>

Telefon: 732 96 72 06

❖ Znáte ve vašem okolí tradiční řemeslníky, zemědělce či výrobce?

Využíváte jejich služeb či nakupujete jejich zboží? Pomozte nám prosím s dotazníkovým šetřením, které je součástí realizace projektu Pochtivě vyrobené - podpora udržitelné místní ekonomiky ve Zlínském kraji. Výsledkem bude studie hodnotící současné veřejné mínění obyvatel regionu z hlediska spotřeby a užívání místních výrobků.

Dotazník, který je ke stažení pod textem, nám odešlete do 25.5.2014 elektronicky nebo písemně na adresu infoevvo@seznam.cz. Děkujeme, Vaše Líska.

[Dotazník ve formátu .doc ke stažení](#) (178.50 KB)

[Dotazník ve formátu .pdf ke stažení](#) (656.54 KB)

<http://www.liska-evvo.cz/doc/znate-ve-vasem-okoli-tradicni-remeslniky-zemedelce-ci-vyrobce>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Grantový program V pohybu** až do konce května přijímá žádosti o podporu. Podpořili třeba houpačky pro krajinu, podívejte se: <https://www.hithit.com/cs/project/545/100-houpacek-pro-krajinu>
- **Nadace VIA: Rychlé granty 2014**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2396776>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

■ Osvětová kampaň „Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny“, 1. května – 30. června 2014

Na různých místech našeho regionu budou probíhat programy na podporu budování přírodních zahrad a hospodaření v souladu s přírodou. Zájemcům můžeme zaslat metodické listy, plakáty apod. Více informací a materiálů najdete na internetových stránkách Lísky <http://www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny>.

- Líska, o.s. pro EVVO ve ZK vyhlašuje **soutěžní přehlídku fotografií „Živá zahrada“**. Ukažte nám jak jste oživilí svou zahradu krmítky, budkami, pítky, hmyzími domečky, úkryty pro živočichy apod. Vyrobené a umístěné objekty vyfotografujte v přímo v zahradě zašlete nám je do 17.6.2014 na infoevvo@seznam.cz nebo na adresu Lísky, Rokytnice 436 (Základní škola), 75501 Vsetín. Vybraní autoři se mohou těšit na odměnu.

■ ZO ČSOP Veronica, Centrum Veronica Hostětín:

- ✓ Poradenství k přírodním zahradám

Osobně, telefonicky, e-mailem zodpovíme dotazy týkající se přírodního zahradničení i kampaně Přírodní zahrady

- ✓ Certifikace Přírodních zahrad: Certifikace zahrad u zájemců o získání plakety Přírodní zahrada. Bližší informace na www.veronica.cz
- ✓ Výukový program Živá zahrada

Výukový program pro žáky 1. i 2. stupně ZŠ. Žáci porozumí biodiverzitě v přírodní zahradě, srovnají ji s jinými druhy zahrad, a pochopí význam nejrůznějších zahradních prvků. Součástí programu jsou i ukázky netradičního pojetí záhonů a způsobů pěstování rostlin i stromů, jejichž užitek pro člověka i přírodu. Na zahradě je také nezastupitelná funkce živočichů, jejichž, mnohdy nenápadné, úkryty žáci budou objevovat.

- ✓ Seminář Přírodní zahrady, 21.–22.6.

Praktický seminář o přírodních zahradách lektorují Ing. Helena Vlašínová, Ph.D., autorka knihy Zdravá zahrada a zoolog RNDr. Mojmír Vlašín. V rámci semináře se účastníci seznámí se základními principy přírodních zahrad a permakultury, se vztahy mezi organismy, prevencí, s možností využití plevelů v kuchyni i na zahradě. Seminář je doprovázen praktickými ukázkami. Vaše dotazy Vám zodpoví kvalifikovaní lektori.

hostetin@veronica.cz , www.hostetin.veronica.cz

■ Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, Zámek Lešná:

Toulky zámeckým parkem

Zážitkový program v zámeckém parku pro předem objednané skupiny (školy i veřejnost). Lektorka-zahradnice provádí hravými úkoly s přírodní a zahradnickou tematikou, součástí jsou hádanky a pohybové hry. Poznávání květin, vzácných dřevin, rozdíl mezi anglickým a francouzským parkem, život drobného hmyzu.

Voňavá stezka

Zážitkový program v zámeckém parku pro předem objednané skupiny (školy i veřejnost) tematicky doplňuje výstavu kosmetických flakonů. Procházka zámeckým parkem představuje přírodní zdroje vůní z říše rostlinné i živočišné, čichové poznávání, bylinky, aromatické dřeviny.

<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/>

■ **Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, Zámek Kinských, Valašské Meziříčí**

Celoroční výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ:

Poznáváme byliny - „Hořec hořepník hořce hořekoval i zbled, že z bledule slét led.“ Nebledněte ani nehořekujte, že je nemožné naučit se poznávat naše květiny. Přijďte se přesvědčit o opaku přímo do zámeckého parku!

Živá zahrada - čím se liší vzhled moderních zahrad od zahrádek našich babiček? Jaké důsledky má tato změna pro přežití vzácných a ohrožených druhů organismů? Oživte svou zahradu! Nabídněte místo k bydlení zvířatům i rostlinám.

Zámecký park - Přijďte se seznámit s jedním z městských biotopů – parkem! Dozvíte se podrobnosti o jeho historii a jedinečnosti, naučíte se poznávat domácí i exotické druhy dřevin, seznámíte se s funkcemi parku v městské zástavbě, s tím, co jej tvoří, kdo v něm žije a čím je pro nás tak důležitý.

Nebojte se netopyřů! Zajímá Vás, jak se netopyři orientují v prostoru, jak se dokázali přizpůsobit střídání ročních období, kde jsou jejich úkryty, co nejčastěji loví nebo co je nejvíce ohrožuje? Pojďte s námi prolomit mýty, které o těchto tvorech kolují!

zamek.kinskych@muzeumvalassko.cz, <http://www.muzeumvalassko.cz/>

■ **EnviCentrum Pro krajinu, Vysoké Pole**

20. 6. Přednáška Svatojánské bylinkaření: Bylinkaření našich babiček, obohaceno o speciální téma – adaptogeny.

20.–22. 6. Odborný seminář Svatojánské bylinkaření

V pátek od 18 hodin proběhne úvodní přednáška o bylinkaření našich babiček. Program bude obohacený o speciální téma – adaptogeny. Nahlédneme do jiných systémů ajúrvéda a TCM. V sobotu a neděli proběhne praktická část semináře, kdy se na poznávací vycházce po Cestě zdraví a po okolní přírodě naučíme poznávat léčivé byliny. Ukážeme si použití běžných léčivků v praxi, vyrobíme si nejrůznější maceráty, tinktury a odvary a ochutnáme bylinkové čaje.

richterova@prokrajinu.eu nebo brtisova@prokrajinu.eu

■ **Zveme Vás na Den pro přírodu – XI. Krajský veletrh EVVO v ZOO Zlín Lešná, 5.6.2014**

Přijměte naše pozvání na tradiční regionální akci, na které se můžete seznámit s programovou nabídkou a službami středisek ekologické výchovy, organizací, škol i úřadů.

Veletrh je jedinečným místem pro sdílení zkušeností a námětů, inspiraci, navázání a prohloubení kontaktů, získání publikací, pomůcek, metodik a informačních materiálů do školní výuky, pro zájmové vzdělávání, práci v neziskových organizacích i váš volný čas. Představíme vám výukové a vzdělávací programy, exkurze, tábory a pobyty, školní i komunitní projekty, osvětové kampaně, soutěže a volnočasové aktivity, místa pro výlety i pomůcky, publikace, fairtradové a regionální výrobky.

Na místě bude možné zakoupit zajímavé materiály, knihy, pomůcky i regionální a fairtradové výrobky.

Letos poprvé je program Veletrhu otevřen i školním třídám, skupinám dětí, rodinám s dětmi a návštěvníkům ZOO.

Pozvánka s přihláškou v příloze, <http://www.liska-evvo.cz/doc/regionalni-vzdelavaci-akce>

■ **Konference Venkovská krajina 2014, 23.-25.5.2014, Centrum Veronica Hostětín**

12. ročník konference Venkovská krajina. Jejím cílem je vytvořit pracovní rámec pro setkávání odborníků z řad studentů i jejich odborně zdatných kolegů, kteří již prošli bohatou praxí. Podmínkou je zájem o téma venkova a krajiny. Konference poskytuje prostor pro mezioborové diskuse.

<http://hostetin.veronica.cz/konference-venkovska-krajina-2013>

■ **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**

Více informací na www.muzeumvalassko.cz

Výstavy ve Zlínském kraji

- **14/15 Baťův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Letní škola **Využití moderních médií v kampaních na ochranu životního prostředí a zejména pak na ochranu klimatu.**

Letní školu pořádá německá organizace KMGNE, koná se **18. - 30. 8. v Německu** v oblasti Mecklenburských jezer, v angličtině, s tlumočením do němčiny a španělštiny. Výstupem každého účastníka kurzu bude vlastní konkrétní mediální produkt, využitelný pro vaši práci/kampaň.

KMGNE má s podobnými akcemi celkem bohaté zkušenosti.

Pro účastníky z ČR je vyhrazeno 5 míst, pro která budou poskytnuta stipendia. Stipendium pokrývá náklady na školné, ubytování, jídlo a část nákladů na dopravu. Účastníci si hradí pouze 25% nákladů na cestu do Německa. Účastníci kurzu získají certifikát o absolvování kurzu vydaný University of Wuppertal, the Eberswalde University for Sustainable Development a College of Popular Arts a kredity v rámci European credit transfer systému.

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

❖ Semináře, exkurze

Připravujeme pro Vás:

- **Školní přírodní zahrada – učebna pod našimi okny (pro MŠ a 1st. ZŠ)**

Termín: 10.6.2014, 9.30 – 14.30 hodin

Místo: ZŠ Rokytnice, Vsetín

Seminář představí cíle EVVO, význam a příklady péče o prostředí školy, zejména školního pozemku a zahrady školy. Během semináře seznámíme účastníky s metodami, formami a aktivitami environmentální výchovy zaměřenými na využití zahrady školy. Nabídneme možnosti vnímání zahrady jako jedinečného prostoru pro podporu zvědavosti, zážitkového učení a realizace environmentální výchovy prostřednictvím smyslové, výtvarné, dramatické, pohybové a hudební výchovy v terénu s využitím badatelských aktivit. Budou prezentovány podnětné prvky ze dřeva, kamene, rostlin a jejich využití pro celostní rozvoj. Dále budou uvedeny příklady výchovně vzdělávacích aktivit, vhodných pro realizaci na školní zahradě.

Lektoři: Mgr. Marie Kordulová, L. a T. Dopitovi

Pozvánka a přihláška ke stažení na <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

- **Krajský veletrh, ZOO Zlín Lešná, 5.6.2014, <http://www.liska-evvo.cz/doc/regionalni-vzdelavaci-akce>**

Pozvánky a přihláška ke stažení na <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

❖ Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Lísky, o.s. **Kontakt:** infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

- ✓ Líska připravila na květen **výukový program Den s babičkou a dědečkem** (vhodný pro MŠ a 1.-3. třídu ZŠ) a nový program **Doba férová** (pro II. stupeň ZŠ a SŠ). Objednávat můžete na infoevvo@seznam.cz

Tipy na tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky na rok 2014 postupně přidáváme na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Dovolená s příběhem krajem žitkovských bohyní v termínu 22. - 26. srpna 2014.

<http://hostetin.veronica.cz>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Vyzkoušejte pasivní dům na vlastní kůži.** Vezměte své děti, přátele či kamarády do ekopenzionu – a ukažte jim, jak se dá bydlet, aniž byste protopili majlant. Ubytujte se v komfortních 2–4 lůžkových pokojích (s vlastním sociálním zařízením, kapacita 25 lůžek) a v klidu si projděte [celý Hostětín](http://hostetin.veronica.cz/ekopenzion) i čarokrásnou krajinu v okolí. **Více na** <http://hostetin.veronica.cz/ekopenzion>
- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

■ Termíny soutěží:

- **Zlatý list – soutěž pro ZŠ**, regionální kolo ve Zlínském kraji, Valašské Meziříčí, 20.-21.5.2014. Pořádá SVČ Domeček a ZO ČSOP Javorníček Valašské Meziříčí
- **6. ročník Eko-olympiády pro ZŠ Zlínského kraje**: středa 21. května 2014, 8.30 -14.00 hod, Základní škola Zlín Štípa. Další informace na www.zsstipa.cz
- **ŽA-BA-KO, žakovská badatelská konference, Vsetín, 25.6.2014**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/zabako-v-roce-2014>

- **CEV Žabka při SVČ Klubko St.Město,p.o. připravila pro žáky II. stupně a SŠ na školní rok 2013/2014 soutěž o životním prostředí - Poslouchejme přírodu !!!**

e-mail: kravackovap@seznam.cz, www.cevzabka.xf.cz

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

■ Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Status Fairtradová škola

mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

■ Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!

■ Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Skutečně zdravá škola – občanská iniciativa usilující o změnu stravování ve školách a školkách.

➤ Hledáme zdravé recepty pro školní jídelny!

Pošlete nám své odzkoušené, oblíbené, zdravé recepty, které vaříte v jídelně, restauraci anebo doma. Všechny recepty vyhodnotíme, v případě potřeby upravíme tak, aby je bylo možné používat v jídelnách školek a škol. Zajistíme předání receptů školním jídelnám a nejlepší vytiskneme, i s odkazem na autora, v receptáři, který budeme jídelnám volně nabízet.

Vaše recepty pomohou kuchařkám školních jídelen již nyní vařit dětem zdravěji i podle podmínek současného spotřebního koše. Celý receptář plánujeme aktualizovat poté, co se nám podaří zajistit úpravu pravidel pro školní stravování, na čemž usilovně pracujeme.

Už nyní nám recepty nabídl [Country Life](#), [Probio](#), restaurace [Bazalka](#), [MŠ Landie](#) či společnost [Zátiší group](#), která zajišťuje vaření v několika pražských zahraničních školách. Těšíme se také na vaše recepty.

Výzvu podpořil [Biospotřebitel](#) a [Smart press](#) nabídkou jejich knih pro autory nejlepších receptů. Můžete se těšit na [BioAbecedář](#) a [Biokuchařku](#) Hanky Zemanové a ilustrovanou knihu pro děti [S biáčkem na ekostatku](#).

Recepty posílejte na emailovou adresu: skutecnezdravaskola@email.cz

Více zde: <http://www.skutecnezdravaskola.cz/news/hledame-zdrave-recepty-pro-skolni-jidelny/>

Zelené okénko

- **Zelené úřadování**
je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.
- **Zelené nakupování**
je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Ekologický institut Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá, vydal řadu materiálů a informační letáček, který najdete v elektronické podobě na www.veronica.cz

- Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, věnované udržitelné spotřebě domácností, www.umenivybirat.cz
- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- **Stránky sdružení TEREZA** www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436**
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích, více na infoevvo@seznam.cz

- AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).
V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
- **Krámeček u kouzelného stromu**, Holešov, <https://www.facebook.com/pages/Kr%C3%A1mek-u-kouzeln%C3%A9ho-stromu/165015163641604>

-
- **Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.**
  - **Líska je místním podporovatelem fair trade, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele**

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky**
<http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Rodinná firma Koldokol z Bílých Karpat, <http://www.koldokol.cz>**
Bioláda zahrada získala ocenění TOP DELIKATESA na veletrhu Víno a delikatesy, který bude v Praze od 23.-25.4.2014.

Prodejní místa:

- ✓ **Centrum Veronica Hostětín, <http://hostetin.veronica.cz/>**
- ✓ **Prodejna ODTADYMA, o.p.s.,**
Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.
- ✓ **Obchod Z DĚDINY** nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje, e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Recepty na dobroty z Férové snídaně ve Vsetíně:

Kokosovník

1 vejce,
1 hrnek polohrubé mouky,
1 hrnek třtinového fair trade cukru,
1 hrnek fair trade kokosu,
1 hrnek mléka,
1 lžička sody

Vše smícháme a pečeme při 130 ° C cca 30 min.

Perník

170 g třtinový cukr fair trade
70g másla
100g medu
50 ml mléka
3 vejce
300 g hladké mouky
1 lžička jedlé sody
2 lžičky perníkového koření

Čokoládová poleva : Mléčná čokoláda fair trade, 100 g másla, lžíce mléka.

Cukr, máslo, med, mléko a koření smícháme a přidáváme vejce a mouku se sodou, pečeme při 170 ° C cca 35 min.

Po vychladnutí potřeme čokoládovou polevou.

Čokoládové mini muffiny (na 24 ks)

2 vejce,
1 hrnek třtinového cukru fair trade,
2 hrnky hladké mouky,
1/2 hrnku mléka, 1/2 hrnku rozpuštěného másla,
1 lžička sody,
3 lžíce fair trade kakaa,
mléčná čokoláda fair trade

Všechny přísady smícháme kromě čokolády a naplníme do košíčků, čokoládu nalámeme a do každého muffinka zamáčkeme kousek.

Pečeme při 180 °C cca 10 minut.

Autor: Veronika Jurásková

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA** » Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
- Kde jsou přírodní zahrady v Česku?, [Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr](http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr)

■ **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**

Relaxace i vzdělávání v ukázkové přírodní zahradě a ovocném sadu. Na pozemku za Centrem Veronica jsou dvě desítky starých stromů a nově přes padesát mladých stromků. Zahrada je budována v přírodním stylu, s využíváním prvků jako jsou vyvýšené záhony, bylinné záhony, sluneční past, jezírko a jiné. <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Líska vydala 3 nové metodické listy Skřítko Lískáčka pro rodiny a 5 metodických listů pro školy. Listy zasíláme členům Líska a členům Klubu Líska.**

Více na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- **HURÁ DO PŘÍRODY aneb ODEMYKÁME SVĚT KLÍČKEM K DOBRODRUŽSTVÍ!**

Týden po Velikonocích strávily děti z MŠ Klíček Primátora Hájka z Uherského Brodu v malebném koutě prosluněného Maršova na environmentálním středisku „Stará škola“ DDM na svou první ŠKOLE V PŘÍRODĚ. Byl to týden plný vycházek, sportování, experimentování, kamarádství, zážitků a dobrodružství. Odloučení od svých rodičů, zodpovědní samy za sebe, za své věci a bez slziček, děti zvládly celý pobyt skvěle.

V přírodě jsme trávili takřka celý den až do klekání a po večeři následoval opět večerní program v blízkém okolí střediska. Každý den se něco dělo a sportovní aktivity střídaly relaxaci. Děti si své zážitky zaznamenávaly do svých deníčků a poklady přírody, které nacházely na vycházkách, schovávaly do krabiček a tu si pak každý odvezl domů. Aktuální zprávy z dění a fotografie z pobytu jsme každý den ve večerních hodinách zasílali rodičům a jsou dostupné na webových stránkách naší MŠ.

Po celý týden děti intenzivně vnímaly kouzlo přírody všemi smysly. Pozorovaly zvířata, ptáky, krajinu, naslouchaly zvukům v lese, na louce a v rybníce. Vnímaly vůně trav i bylin, ochutnávaly léčivky, pampelišku, vodu.

Pobyt v přírodě má pro děti velký smysl, protože rozvíjí znalosti, zkušenosti, návyky, ale také podporuje emoční kompetence dítěte. Proto i my chceme lásku k přírodě vštěpovat našim dětem již v tomto věku, jako jednu z nejvzácnějších vlastností člověka. To se nám během týdne zase malým kouskem podařilo k dětem přiblížit a už se těšíme na druhý ročník školy v přírodě, protože je to s dětmi moc a moc přima.

Touto cestou bychom rádi poděkovali vedení a celému kolektivu DDM v Uh. Brodě, kteří pro nás připravili skvělé zázemí a výukové programy. Dobrovolným hasičům z Uh. Brodu v čele s panem Ing. Petrem Braunerem za jejich rychlý zásah k „požáru“, předvedení techniky a také povídání v rámci projektu Hasík. Za myšlenku uskutečnit, technicky a organizačně do puntíku zajistit celý program, patří velký dík naší paní ředitelce Andrei Gahurové. A za rok zase...Hurá do přírody.

za kolektiv MŠ primátora Hájka v Uherském Brodě Ivana Garajová

- Pozvání do nově rozšířeného **střediska ekologické výchovy Modrásek** do zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Stávající středisko bylo rozšířeno o zbrusu novou místnost, kde se návštěvníci hravou formou dozví řadu zajímavostí o přírodě Valašska, děti zde pak čeká řada her a zábavy s environmentální tematikou. Nově rozšířené středisko bude otevřeno v rámci **Meziříčské muzejní noci**, která se koná v pátek **16. 5. 2014 od 19:00 hodin**. Více podrobností na stránkách muzea: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/meziricska-muzejni-noc-2014/>

Reportáž TV Beskyd o lektorských programech Muzea regionu Valašsko pro žáky škol a širokou veřejnost. K zhlédnutí ji naleznete zde: <http://www.tvbeskyd.cz/cz/10-tvbeskyd/1-vsetin.html?idv=7843>

- **Ovlivňuje prostředí naše chování? Poskytuje dnešní bezpečný svět dětem to, co potřebují? Jak vytvořit hřiště podněcující kreativitu? Proč zapojovat děti a dospělé do tvorby prostředí, ve kterém žijí?**

Nadace Proměny zve na **cyklus přednášek a akcí**, kde se o těchto tématech dozvíte víc: **exkurze** do tří školních zahrad vytvořených dětem na míru, **přednášky** českých i zahraničních odborníků, **divadlo** a **další akce** pro děti.

Začínáme ve čtvrtek 29. 5. exkurzí.

Podrobnosti k jednotlivým akcím najdete na www.nadace-promeny.cz.

Kontakt: Petra Hrubošová / manažerka komunikace

Nadace Proměny / Vinohradská 1511/230, 100 00 Praha 10

277 006 276 / 775 654 314 / petra.hrubosova@nadace-promeny.cz / www.nadace-promeny.cz

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

❖ Na vzdělávání učitelek ve školkách půjde půl miliardy z Evropské unie

Ministerstvo školství se snaží co nejrychleji dočerpat peníze z EU, na celkem 92 projektů zaměřených na vzdělávání učitelek v mateřských školách proto rozdělí 500 milionů korun. Úřad to sdělil v tiskové zprávě.

Peníze půjdou z programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. U něj původně hrozilo nedočerpání až 1,9 miliardy korun, ministr Marcel Chládek (ČSSD) chce ale ztráty stáhnout na nulu.

"Předškolní vzdělávání je pro vzdělávání dětí klíčové. Touto výzvou chceme podpořit další vzdělávání učitelů mateřských škol. Prohloubení kvalifikace bude prospěšné nejen jim, ale hlavně dětem," uvedl ministr.

Osobnostní a sociální rozvoj

Peníze mají jít hlavně na osobnostní a sociální rozvoj a polytechnickou výuku učitelek. Další projekty jsou zaměřeny na školení lektorek, které pak budou vzdělávat ostatní učitelky. Dotace půjdou i na stáže, a to jak tuzemské, tak zahraniční. Projekty potrvají do konce příštího školního roku.

Zdroj: http://www.lidovky.cz/na-vzdelavani-ucitelek-ve-skolkach-pujde-pul-miliardy-z-evropske-unie-1k6-veda.aspx?c=A140507_181144_in_veda_hm

Líska uspěla s projektem Jak učit POLY

Připravujeme pro Vás akreditované vzdělávací programy (VP), stáže a metodickou podporu pro rozvoj polytechnického vzdělávání v MŠ v návaznosti na cíle RVP PV.

Projekt tvoří tři klíčové aktivity:

1. Vzdělávací programy Jak učit POLY k metodám a formám polytechnického vzdělávání v různých prostředích s využitím 3 témat.
2. Vzdělávací programy POLY a živly kolem nás - 5 vzdělávacích programů s využitím témat 4 živlů.
3. POLY jede k nám - tuzemské stáže v 6 MŠ.

Budou vytvořeny sady pomůcek a metodických textů, tematické celky a portfolia metod.

Projekt realizuje Líska, o.s. a Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, s využitím odborné pomoci dalších organizací a expertů.

Zároveň budeme realizovat ve spolupráci s Lipkou Brno projekt **Jak funguje svět**.

Od září bude probíhat vzdělávací kurz Dítě a svět pro 12 účastníků.

Kurz bude zahrnovat 70 hodin prezenčního studia a bude probíhat formou 5 jednodenních a 2 dvoudenních setkání. Účastníci budou seznámeni se základy polytechnické výchovy v návaznosti na blízké okolí školy, tradice regionu, místní tradiční řemesla a odborníky. Podívají se na modely učení využívané v MŠ, v praxi si vyzkouší propojení prvků terénní, badatelské a polytechnické výuky s vazbou na okolí školy. Svě zkušenosti budou sdílet mezi sebou i s vybranými praktiky z jiných MŠ, které v praxi propojují environmentální výchovu s polytechnickou výchovou zejména v návaznosti na školní zahrady a přírodní učebny.

Kurz bude ukončen závěrečnou zkouškou s představením školního koncepčního programu polytechnické výchovy.

Environmentální informační a komunikační servis Lísky:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

Jak získat elektronickou rozesílku Lísky:

Napište nám e-mail na: infoevvo@seznam.cz, telefon: 605 806 840

- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka.** <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Lísky: infoevvo@seznam.cz
- **Publicita aktivit a organizací** (tiskové zprávy, články, informační a propagační materiály).
- **Osvětové a informační kampaně**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

❖ V příloze dnes najdete:

- Rozesílku 9/2014 - celý text v PDF
- Pozvánky na vzdělávací akce Lísky
- Pozvánku a přihlášku na XI. Krajský veletrh EVVO – Den pro přírodu
- Pozvání na exkurzi do Hostětína
- Plakát regionálních akcí kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
- Plakát regionálních akcí kampaně Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
- Soutěž o nejlepší slogan na podporu fairtradových a místních produktů
- Pozvání na Repetitorium v Krkonoších
- Propozice na ŽABAKO

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s. / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO – žakovská badatelská konference/Skutečně zdravá škola

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.